

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Aug. L. Nordgren*
 Härad: *Onsjö, N. län, Fresta* Adress: *Högseröd, Löberöd*
 Socken: *Diverse* Berättat av: *upptecknaren med flera.*
 Uppteckningsår: *1941.* Född år *_____* i *_____*

" *(självbiografi; forts. fr. M. 7896.)*

<i>Kronogille.</i>	<i>s. 1-2.</i>
<i>Spelmän.</i>	<i>s. 2-3</i>
<i>Torgdag, - marknad.</i>	<i>s. 4.</i>
<i>Original.</i>	<i>s. 3, 5-6.</i>
<i>Karl XII.</i>	<i>s. 7-9.</i>
<i>Nattraakt v. Tralleholms slott.</i>	<i>s. 9-10.</i>
<i>Som indelt soldat 1900.</i>	<i>s. 10.</i>
<i>Beväringshistoria.</i>	<i>s. 13-14.</i>
<i>Gamla bygdeoriginal.</i>	<i>s. 19-41.</i>
<i>Historier.</i>	<i>s. 36-41.</i>
<i>Frieri.</i>	<i>s. 44.</i>
<i>Öknamm.</i>	<i>s. 47-49.</i>
<i>Gata.</i>	<i>s. 49.</i>

Skriv endast på denna sida!

Ennå skolskiftet, var en dansbana en sån
synlig företeelse, och gjorde strängt taget inte
på landsbyggen, Ungdommen hade sig var
och en merendels rummen igen socken, om vintern
anordnades så kallade bransgille, en tre
a fyra gånger på hela vintern, då en så kallad
stor sal hos någon brude, uppläts för en
ringa penning uppläts åt ungdommen, Kaffe
sprit serverades där, arangörerna hade mer
endels försett sig med den varan. I senare
tid började spriten att mer och mer att för-
svinnas från dessa tillställningar, men helt
borta blev det ej. Om sommaren anordna
des dansen på någon luga, Spelmännen
var merendels någon så kallad byaspele-
man, vilket här var att en och annan
i orterna skulle ej någon sådan vara till
handa så gick det även bra med någon

Dräng' som kunde spela Dra spel, Belyspel,
Drängkammarspel, piglock, ~~var~~ alla olika
benämningar på de gamla Hagdebungen, Har-
manikorna, vid de så kallade kronegillan betäl-
te varje manlig deltagare en krona, kvinnorna
gick fritt, den sammaren togs upp spelmanns
penningar då var och en gav något lite 5-10 öre
högst 25 öre. Färingtöfta sockenspelman
var i många år en man som hette Preyts
en duktig Fiolspelman, hans kampanjan
som trakterade Harmanika hette Traana
Preyts o Traana var därför vida kända för sin
skicklighet både innan och utan socknen.
På Söderåsen vid Ljungbyhed hade vi
många ypperliga spelmän som på 1890-1900
talet var vitt kända och berömda nämligen
Per och Sven Bernt, de kallades för
Berntarna, hela Per Bernts familj både stora

och små spelade också från morgon till
kvällen varje dag i hemmet när de inte var
ute och spelade i bygga brua, men rikedom
och välstånd hade de inget besvär med, de ska-
nomiska svårigheterna var så påträngande i bland
i symmetri som dessa spelmän inte föraktade. Sprit
Punnars efter dåtida förhållande lag de rätt bra
arvode för en natt när de spelade, ända till
20 kr. per man i bland mera, så var de i seger
en tre fyra stycken, som traktade muriken deras
en med flöjt eller klarinet, Ett riktigt fint
bröllop fick ju ej sakna dessa spelmän.
Bland de ursprungliga personer i Färingsöfsta när
suars berättelse. Tarnsberg fanns ett ursprung
som hette Ola Turesson Inge kallad Ola Tuassen
han hade två par träskor 1 par vardags ett par
spänniga träsko, som han hade varje Fredag.
Då han gick till Spängen i Rindberga socken

På denna plats hölls aukr skolskiftet. Torso
varje Fredag en gång i månaden något större
sammanträdde och ett litet marknad för befolk-
ningen i socknarna omkring. Då ägde både
Körsi och Hachantel rum, samt torso fördes ibland
andra lantmannaprodukter också. När någon affär
var avslutas skulle ju alltid enligt gammalt bruk
så kallad löykip, ibland bestående av mat och
sprit när någon större affär avslutades som i så-
dan förtändes på Spångens Geskivaregård, då
varande ägare Eda Skjerve. Euklars löykip
bestod i Haffe och brännvin så kallad gök
som dracks hos Johanna på Skänken.
Sammansamla som utskänkning, der även brän-
vin samt kaffe serverades för 20öre kaffen
enbart brännvin kostade 10öre för ett glas (syft)
På torset i Spången var alltid två stycken
fisk och säll handlare (sillkrämmare)

Stämliken Lantz från Gnarps i Färingtofta samt
Johanna från Rönne resten från den ena
marknadsplatsen till den andra varje tors-
dag varje dag i veckan som var söcken, året
om. Innan jag avslutar dessa händelser vill jag
nämna ännu en par episoder om Ola Tuasson
han var i goda vänlighet och ägare på inn-
anvärd 8 à 10 Tusen kronor en stor summa i den
tiden, han var ändå mycket snäll och försik-
tig, dertill egen, han hade bland annat för-
sig att potatis ej brydes att äta för än de va-
ren mogna att äta, eller två år gamla då va-
de krygare och bättre att äta, så tog han en
speckesill och en gammal träsko och satte botten
i de så kallade luren hål som fanns vid, ovan
för det hål som ildningen skedde i de gamla
sättnagarna, här lurades sillen det gatten som
en värmen drogs ur sillen, hade han till att doppa
potatisen uti

Skulle den Tuassan bort till någon kunde att slå
gräs, hugga såd eller bylikt så hade han alltid
två stycken liar samt två strykspår med sig,
för om den sines liasan gaur i tu, alla inte var
hålla så har ja sin an i stället, uttryckte han
sig alltid, samma förhållande var det om han
skulle till någon kunde om vintern o flejla
träska med fleijt, slaga, så hade han också
två sådana med sig.

Vintern 1899-1900 var jag med min far
på Tralleuäs gods och högg skeppstimmer
vi logerade då hos en husägare vars gård
lydde under Tralleholm, denna vinter var rätt
så sträng och bister den 5 April 1900 var så mycket
den snå så att lägen på järnvägarna var
förhindrade att gå på 3 dagar på grund en
snöhindrer, på Stenbånan var två stora
lokmotorer med en stor amerikansk snöplog

färjemi. sysselsatt med att göra beuan plan
på denna flod var plats till 20 à trettio stycken
snöskattare bakom flodens vändskiva
Mollan Stehag och Hartberga var ett av de svåraste
ställen att hålla klart, liksom Eslov. Klippan kunde
inte upphålla trafiken på flera dagar vid det tillfället.
Den plats vi var och högg skoppstimmer på
kallades för Wäsa skiftet, här bodde en
skogsvaktare som hette dubbers Svensson
han berättade då en händelse som skulle ha
inträffat i den skogen då Karl den XV var
kung, och var på Fralkuås och jagade, jakten
försiggick även i denna skog. Kungen hade
skjutit två rådjur, och på samma gång
skift sig något från det övriga sällskapet
bestämde han gick för honom han till en väg
och åter då en band som kom och var
på väg mot Fralkuås, Kungen präkte då

När ska du gå, bonden stannade och sade ja
skulle gå till Tralleuäs o såg Kungen, Kungen fråg-
de vidare har du hästar, ja de ha ja sa bonden
Kungen sade då, a de väl inte värd o se Kungen
utan ja följer med dig i stället, en liten bit så
kan du gå hem o sätta hästarna för en vanlig
höstaregen o kamma hit och ta ett par räddjur
i vagnen, skjuta dem och mig till Tralleuäs
så ska du få 10 kr för besöret, bonden
svarade då ja för ja 10 kr så skiter ja i
Kungen, han menade att han bydde sig inte
om, om han fick se kungen eller ej. Bonden
gick efter hästar och vagn kom snart till
den anvisade platsen där räddjuren i vagnen
båda satte sig upp i vagnen, Kungen som satte
vid sidan om bonden språkade och var munter
och glad, bonden var också vid gott humör
hela tiden. Men när skjutson med räddjuren

Nam fram till Tralleås var mycket folk församlat där, när de såg Kungen komma åkande brast jublet löst, det hurrades och ropades leve för Kungen, just då förstod bonden vilken hög person han haft äran att skjutsa för, han började därför att känna sig besvärat och bekröad. Kungen som märkte detta sade då här har du 10 kronor för besväret, det ka satsa det i skogen. Tänk vi inte på mera, utan vi är lika goda vänner för det, O så har du ju sett Kungen.

På Trallehålls Slott tillämpades ännu år 1900 den gamla seden med kottväkt som skulle väntas på slottet i en liten kammar varje natt mellan kl 10 på kvällen och kl 5 på morgnen, varje timslag skulle det blåsas i en kapparlur en signal för varje slag samt i alla fyra väderstrecken, det enda sällskap han ägde var en stor svart Bernhards hund

Wäktaren som hade befattningen på hette
Anders Jönsson, som län härför, hade han bruknings
rätt till ett torp som götte två hästar samt flera kor.

Samma år 1900 om hösten tog jag fast
anställning som indelt Saldat vid J. 24. Årva
Skåningsarna. Inskrivningen skedde om hösten
i December månad vid Rekryterings möte i
Hälsingebohus. Lönerna var 50 kronor, Lönen
var 185 kr pr år. Lön ej något Saldattorp
inberäkna här, ville jag ha torp så gick
lönen ner till 50 kronor, varje höst skulle
25 kr insättas i postsparbanken kr 1,50 årligen
till Vadstena krigsmanshus kassa, från
vilken pension utgick efter 30 tjänstår.
Jag blev placerad på Ldra Kamparniet
vars Chef var under alla år jag tjänade
Kapten A. E. Barakvist, förutvarande Chef
för Kamparniet hette Wilkens sedermera Major

Om denna Kapten Wilkens berättade de gamla soldaterna en händelse som skulle ha ättat vid en manöver vid Traklen omkring Härslehamn hösten 1898, efter manöverrets slut skulle Kungen antacka de däri deltagande trupperna. Dessa Skänningarna stod uppställda till parad. Kaptenerna var ej beredna på utan kommunderade till fots sitt kompani, vid uppställning stod de såväl som majorerna framför sina respektive avdelningar, endast Försten och hans adjutant var beredna, nu hände det sig att ärovarande adjutant en löjtnant Brunelius skulle hålla utkik och se efter när Kungen kom, I dra Kamp stod ju uti på flygeln. Kaptenen några steg framför kompaniet, Kungen kom i sporrsträck och skulle ta emot regementet, löjtnanten gick så brått med rapporten så han red mellan

Kaptenen och Kampasist, när nu Kaptenen
såväl som alla stod i stram parad för att vara
färdiga när gif akt kammerberades, bar det
sig inte bättre än Håsten som Ljtnanten red
på knuffade Kaptenen i ryggen så denne som
fortän var rätt korpulent förlorade jämn
vikten och låg på rygg när Hungen red
förbi, men i sin ivor skyldrade dock Kaptenen
med sin sabel för Hungen trots att läget ej
var replementsenligt, på samma gång säger
han högt tjänulen ska ta de (han mente Ljtn-
anten) men att skedde så hastigt så han fick
inte fram sin mening eller förut utan det
kam samtidigt med att han skyldra för
Hungen, Ett gott skratt fick de gamla
soldaterna i många år efter denna
händelse, Håstens manövrer ledde
med sin uppmuntrande händelse i många år

En gammal stamsalbar berättelse om händelse från den gamla tiden då endast de gamla mynningsladdarna var i bruk. Därför det hände sig då att beväringen skulle öva sig i skjutning med så kallad lös ammunition en liten paket krut inneslutet i papper vilket vår laddning kammanderas skulle bitas av med tänderna, i den ena ändan på papphylsan. Krutet källades i (båsan) pappret som krutet varit i lades i (båsan) geväret från mynnigen som för laddning. En gång var det en beväring som inte var så rikligt bemannad i vapnets bruk, 12 lösa skott utdelas pr person. Man tog då och lade ett krut i alla patronerna i geväret på en gång lade sen ett pappret som krutet varit i till för laddning. När då löjtnanten kammanderade ge fyr, så blev det ju en smula oett där

Så var Bevärning flög omkring och släp-
te geväret, och blev liggande. Löjtnanten
sade då ta upp geväret. Bevärningen svarade
då nå ja vi går inte, ta upp geväret
rytten. Löjtnanten sa gång till, samma
svar nå ja vi går inte, Löjtnanten
säger då till en av de andra bevärningarna
ta upp geväret de ska böja sig då när för
att verkställa befallningen och ta upp det
samma. Men då skriker de en bevärning för
full hals lå vaa, lå vaa, de ska smälla
(eller) elva gånger inu (till) för ja a la
tåål 12 sådda i, blev var små så parti
som de ^{skall} då e de bäst o laad ligga
där nu de smäller

Om 1901 gjorde jag första året rekryt-skola
vid iurekningen den 13 maj hade vi en så
bitande kyla så orden från Översten gavs
att händerna fick hållas i byxfickorna en
händelse som de gamla stammarna sade, att
det aldrig hänt förrut, Söderåsen blev små
ringarn lövklädd ändå men strax i juni kom
en stark frostnat löven på träden förs bort
och träden blev rent svarta, Söderåsen blev
inte grön igen för en strax förs Midsom
mar, sommaren var mycket torr förörrigt
något regn kom inte för än i mitten av
september. Vid rekryt-skolan hade vi en
Kapten Jan Friherlin, börd, en gamla krigsbe-
rättelser av Engelsk härstamning, som för
sin humor, och lustiga infall, och uttryck
gav upp hov till flera militär historier
som än i denna dag är i svängen

Man hade begärt både över 18ta såväl som
2dra årets rekrytskala, vid 2dra årets rekryter
föresagjorde en Löjtnant Chr. Harn som även
var Wapen och Gymnastikofficer, samt hade
oss i fackövning likaså. Här några prov på
uppkunna historier, vid en tillfälle i Gymna-
stik då vi stod uppställda vid ribbstälarna
jag var sjölv med på, stod som 3dje man vänster
om mig en Trumslagare som var med i gym-
nastiken, vi hade då vaxelvis beflyttning
Löjtnanten kommenderade kanske något lite
fort så trumslagaren blev bak i be-
väringen, när vi hade höger kuabj-
ning och beflyttning, så lyfte trumsla-
garen på vänster knä och ben i stället
höj. Höger. där då kaptenen såg detta
sade han till löjtnanten man vad i all
verlden ser jag, står der inte en kar-

Så en lyfter på båda beuren på en gång.
(Allmän munterhet) när lediga sedan kamraterna
Med ett annat tillfälle skulle klädespörelse
Luna vissiteras visiteras, misstänke för ett visst
slags parasiter förefanns, dagen innan när
skningarna för dagen var slut sade Kaptenen
då (han hade något väsgjord då han talade)
Ja i morgon ska vi ha Lunsvisitationen
den första lunsen ja ser den arresteras
ja på plåcken genast, eller karsen menar
jag. Ett annat tillfälle skulle han ta
ordet. plutan vid 2dra åringarna, av Löjtnanten
Horn Kapten frågde då hur många
ratar har Horn, Löjtnanten gjorde helt
en tag en hastig överblick över sin
plutan, gjorde helt auk igen, och rappor-
terade Kapten jag ser ingen enda, (som har
horn menade han) Kaptenen fattade situationen

Med betänksamma och sade jag menar hur
många rotur som följande barn har i livet.

Wid en instruktion blev en trumsla-
gare tillfrågad av kaptenen vad för en
signal han skulle blåsa om det brann i
Gymnastiksalen, trumslagaren svarade då
jag blåsar upp här! (Trumslagaren fick en
extra kammenbering för sin kvickhet.

Mera kunde nog berättas men vi sätter väl
punkt för det militära nu. Det är en bit till
som avslutning, från Artilleriet i Kristianstad
i gamla tiden då vaktmannskapet hade en gemen-
sam pils om vintern, till den som hade tjänstgöring
de pass. Wid ombyte av vaktpari skulle ju instruk-
tionen repeteras, och lod då, lugnt och fredligt in-
till passera instruktionen som vanligt, men kom
så att lyda så här i stället lugnt och trevligt in-
genting passerat luns i påsen som vanligt.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Luz. L. K. K. K.*
 Härad: *Ängel och Nya Åbo* Adress: *Thorsens Läger*
 Socken: *Thorsens Läger* Berättat av:
 Uppteckningsår: *1941* Född år *i*

Fortsättningen följer delvis an vissa
 arabinna personer samt an
 Ökumän från Färingtöfta samman
 till en hel strop
 i följande serie kommer jag att vidröra
 några hus för hirs historien en je andra historien
 samt minnen från gammal kultur.

Olupatun
 blad 42
 till 49

der det hade trängt in i väggen, beten såg
jåkan, kaseu var inne på munkbunderets trapp
säkerhet skulle förvisas, alla demonstrerade vapen
och sade här ska du få se här rätt han
gaur, alla hailen i ingon ringen o ja sto
även humra stii härifrån när ja skåd, då en
jåkan överäten, han kunde inte ligga längre då
utan så ja min saun ja du skåd fäst o sin
skren du, han blev anslöjad bässan för i
värde med dotteramma det blev ingen handel
an denna gång.

Med ett annat tillfälle så jåkan och alla va
ute på höstarbete, hände det sig en dag att
de hade stora paunkakor som var bakta även
hela stekjärnet, det var till en smettan, men
alla kunde inte glömma jåkans inrättning
till affären med bässan, och bestämde sig för att
färsaka o hämnas igen, han gjorde sig

obemärkt an Johans, en ärende bort till mat
förrådet, han tog då och gjorde en här rakt
igenom kakarna, genom att kjöra pek-
fingr. rät rakt genom dem, då då båda två
sollare kom och skulle äta m. aftan, så alla
när han tog fram pannkakorna, till Johans
va de får väl när ha vad pan pannkakorna
de sair ud sam här skulle vad sin Torrpass
sam har krävel rät igenom dem. Johans
sade då till har har krävel en Torrpass i genom
dem well ja då inte ha sam udan då fann du
sär ha dem, ja py så alla ja tror då knapp ja
vill ha dem i hollar, men hur de va så passade
alla på o åt dem allsamman ändå, fast han
spotta o fnyste att emellanåt så Johans inte skulle
gå några miss tankar, men där han åt all-
samman så han nu har du fann betatt för
kissan, ja hade bara kjört pekfingerad igenom

Hazarna så de va ingen (förbore) turdyvel, som
hade gjort det. J. och han blev förargad för att
han råttit lurat sig.

En mil gränsen mellan Hallaröds och Färing-Tufta
socknar, dock i Färing-Tufta socken låg ett hem
man som kallades för Hallarshus innehavare.
För att omkr 1880-1900 hette Per, Hallarshusa Per.
Han blev enligt den tidens sed (stadia också)

kärlekskrank, och fick friaregrillar i huvudet
han fick reda på en bondedatter i Bjurröd i Färing-
Tufta socken, men en dryg halv mil att fram-
manera hade han. Han tog då en riktig fin
vinterdag och kläddes sig i sin bästa dräkt
som bestod av bomvävd varken (valmar) med
en konstlignad halsduk av ull, bomsydd
mössa samt ett par rent spjut nya bom-
gjorda, så kallade överlärsdräkt, med hela
övre ledet av trä, så utrustad gick han

Sig i väg, kom fram till sitt hjertas käraste
framförde sin älskte, blev vår matlagan samt
fick redan första gången ett kaff i givande
läfte, så det blev kvar när han gick berifrån
när han då gick vägen framåt mitt hemmet
var han glad och uppsluppen, trampade här
vägen, med träskorna, och sjöng, i akt och
mening att hans käraste skulle stå och köra
eller och på reda på sängen, för han sjöng
samma strop i deligen hela vägen.
Se för du mej så står du dej, o så ska ja
leva lyckelig nu dej.

I Färingslånga bodde omkring 1860-70 talet
en man som i dagligt tal kallades för Nicklas
och blev allbekant för sin kusliga sätt att
äroföra sin hustru. Saken var den att
Nicklas var i viss mån något snål mot
sin hustru, varför han för sökte i sin

Sida att skapa sig någon liten extra inkom-
genom att i smyg för sin dräkt sälja pri-
or husets föröd i matvår, som smör, bröd
gläsk, öl, etc. där ticklas märket detta och
fattade misslankar med huset, funderade
han ut att sätta hemliga märken på de olika
matförråden, men kunde inte märka. Han
än gjorde, kunde alltid göra dem likabart
efter. Nu hände det sig att han hade
räg njäl i en stor så kallad njälbing
var han fullt kunnat jämnat njälbit
till, knäppte ticklas upp byxorna så my-
cket så att bakdelen, ändan blev i bara
skinnet satte sig med eftertryck hela
ändan i njälbingen, detta märke kunde
inte hans huset göra efter, därför
kallades alltid detta märket sedan för
ticklase märket (ordstavelse hydde att något svårsligt
att det är en riktigt ticklasemärke.

I äldre tider ända ännu i början av detta
århundrade florerade åknamnen rätt
vanligt, ärovalt på landsbygden det
var i regel inte många som våndes
vid sitt rätta namn utan våndes mer
dels med åknamn, i många fall visste folk
inte sda på det rätta namnet, men när
åknamnet våndes så visste de vem det var.
I förhållanden vidrör jag exempelvis en par
från Långbygd, som Skarpsgravaren
Musaquavaren. Per Skalle, Dynabjörnen
Span & Ratten dessa båda personligheter
säg jag ofta ären 1901-02. vid Långbygd, då
jag som först inställ vid 7:24. Var Per hela som
rarna, den större av dem span kallad liknade
sin punkt och prick en apa i ansiktet
likaså Ratten hade en fysionomi som var
så äro enstämmande med en Ratt, så det

Var en riktig sevärdhet att se att två personer verkligen kunnat få ett så naturtroget djurlikt utseende. Dertill bli i kampis som lump handlare, de hade en tvåhjuling kärra som de gemensamt hjälpte åt att dra emellanåt gick Mattson som var liten och spenslig bak vid härran och skjut på den, de hade även till vid lägerplatsen och sålde strumpor undertröjor och Halsanger Trälar, och Skarvör, de hade i regel billiga men dock bra kvaliteter.

Jag återgår nu till att nämna en del äknamn som florerade där omkring 1890-1900 här var så många så att den hel strop sammansattes av bara äknamn, den lyder så här. Besen, Bösen, Galtén! Snöören Orren, Falken! Spegeu, Trycken, Tornen! Starren, Booken, Ornen! Otto, Loken, Munkén! Brytten, Gladén, Gumpen! Ola Fuel,

Troed Björ! Lilla Tuas Ails, o hails kansos
Jannij, Hiltten, Skrugan, Tutton, o Fere Kaanan dotte
(Emma)

Har en gata sam avslutning i denna sats
en gata sam var i gång när jag gick i skolan
gata

De finns i sal, men inte i manne
~~de~~ de finns i Skalland (Mäns)
men inte i Skanne (Skäns)
O ja haad i min lamma om den
e allri så tam! va e de. l.
ja fundera, men det är arbet, l.

Kanner snart met mera!

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Aug. L. Staden*
 Härad: *Ängsjö och Frostå* Adress: *Hörsunda Låstena*
 Socken: *Hörsunda stora Bönne* Berättat av: *Nils Andersson*
 Uppteckningsår: *1941* Född år *1852* i *Långkull*

Då handelser i bland tilldragit sig så
 att det varit två socknar, då därtill gränsen
 både utgör Herads och sockengräns, kan
 man inte dela upp handlingarna, utan dessa
 får i så fall ha sin gång öfver gränsen
 till i båda socknarna.

I detta fall vidröres Byggnads original
 berättelsen från Hörsunda

ampatlar
fr bl nr 19
lin 41

Övergår nu att berätta något om gamla byggnadsoriginal, några av dem har jag personligen hört och set, den första jag nämner är en gammal glasvästare från den tid jag gick i skolan. Han gick under namnet Glasbojsa annars hette han Andersson. Han var en ^(laga) utställning med stort vitt halskäng, glasögon en stor hatt på huvudet, samt en mindre trälåda med glas uti som hängde på ryggen i en ren över axeln, så hade han iverendels en flätad videkorg med en tupp eller häna uti som han bar på armen, vidare hade han en get eller en bock, en får, eller en gris i sitt sällskap om sommaren något djur hade han nästan all tid med sig. Han vandrade från gård till gård i den ena eller andra socknen, övrigt var han barnens förtjusning för sin originalitet och sitt goda humör, samt på samma gång nyhetsförmedlare

Från stora Rörum hade vi under 1890-1900 talet en gammal stummers husar, senare benämnd Prinsare vars namn var Häger, han gick alltid med en husar mössa på huvudet, därför gick han alltid under namnet General Häger och lätte gärna Generals titeln, men i yngre dagar var han visst inte så han kunde räknas till de dyg- digste samhällsmedborgarna, derom vittnade de stora djupa ärr efter knivskär, på kinderna vilka höra bataljer han varit i, men den tidens militärer skulle ju alltid enligt gammal tradition alltid visa en barskare och resigare utseende än vanligt folk, så även här. Han gjorde svor och kammenberade för det mesta när han gick vägen fram, så folk hörde honom i byggena långt innan han kom fram till gårdarna, de som var rädda läste i bland dörrarna för honom så han kom inte in, men i regel öfrodade

Han inte någon, om han fick lov att gå sin
egen väg, han brukade gå i gårdarna och sälja
vilde kargar som han själv tillverkade, så tillagde
han sprit, bröd, ägg, fläsk, m.m. som han hade med
sig hem att leva av en längre tid. En av hans
många antämlade bedrifter, en humorrisk sådan
var en gång en händelse som ännu i en by som
hetar Tackarp i Hallaröds socken. Häger hade
fått sport av en person i bygden att bausen Dyberg
och hans fru ej sympatiserade helt med varann
utan låg i vars en säng, enligt den tiden och
var detta ju en stor Vanhelgd av den äktenskap-
liga samlevnaden. Varför Häger stegade hit
och uppträdde som en slags dikta tor, när han
kom in till Herrskapet Dyberg uppträdde han
barest och hatfullt, och sade jag har hört att
ni lever dåligt tillsammans, och ej håller äkta-
skapet i hela utan ligger i vars sin säng,
(att märka detta var en kväll)

Tan derför och bädda stora sängen, så ska ni
länga er båda två, så tar ni och bieder den
kortaste här till kam för nu är er sista
stund kammen, ja ber gans ingen annan råd
än att lyda, när de hade lagt sig så kommenderade
han dem att ta varandra i famn och ge varandra
en kyss, och hålla en varandra riktigt om de
ville ha livet i behåll, när han nu såg att hans
befallning var åttlydd, förmanade han dem och
sade låt mig nu se att ni alltid håller en var
andra, låt mig inte höra något annat för då
kammur jag igen, enligt vad som berättats
leude Dyberg och hans Hustru sedan ett lyck-
ligt liv tillsammans.

Ett annat bygge arginar, vida känd i socknar
na var en bande från Trullstorp i Norra Rörums
Söcken, som hette Ture Jönsson, men bland
ortsbefolkningen gick under namnet Ture Benon

en o annu så kallad hemma advokat, som
vid många tillfällen gjorde både egen och
andras talan. Lång derför stälde i process och
hade derför ett gott äga till lagens hantlan-
gare som han ofta kallade Sam gör. Det
hände sig vid stora Åbo Hovrätt att en
Dammare förtgjorde som hette Hans
Ture Benet hade ofta mål vid tinget, så Dam-
mare stälde en en gång så åter ett mål skulle
gör, att Tures mål blev alla sist på uppsats-
listan så att målet ej kam gör för än långt
ut på natten. Gubben Ture var då förtogad över
den långa vintertiden isynnerhet som han hade
sin enot en 3 mil att gå till fots hem om natten
När då målet ropades upp och Ture kom fram
till dammar skranket yttrade han västa gång
ska ja låra Hans till ett gale i tid o
int i otid.

Med en amat tillfälle hade Tuve för kron-
betjening yttrat, när de hotat honom med
magistraten, ja skiter i magistraten, för
dessa blev han instämd till rätten, där Tue
kom inför rätten frågde dammaren är detta
Tuve jämsan, ja de e de, svarade Tuve, erkän-
ner Tuve jämsan att ha sagt att han skiter i
magistraten frågade dammaren, ja de gör ja
svarade Tuve, härfor betar Tuve jämsan
10 kronor, Tuve som var beredd härpå, tog
tusi 10 kronor och lade upp på dambrödet
och sade här e 20 o, så skiter ja i
magistraten en gång te.

En annan gång var Tue i färd med att
laga (fåra) (lausväjen) landsvägen, Tuve gjorde
då han många i den tiden brukade att göra
de körde o lade en eller två lars väglagning
där vägstycket började och brukade mer

endels att lägga bra på Tills Länsmannen
och synuanden kom och synade vägarne.
Ture häll på att laga vägen när Länsmannen
kam, för att syna Väglagningen, Länsmannen
stannade då och frågte om detta Ture Jänsson
ja de och svarade denne, och hans väjastücke
asse, ja de och de. Länsmannen sade då här
för laggas bredare på, vägen för göras bredare
Ture som tyckte att vägstycket var för långt
svarade då ja herr Kammissar och väjen
bara långt väck så ska den väl bli bra
nack. Denne Ture Jänsson (Benst) ^{hade} en son
vid namn Jöns uttalas (Jöns på ^{kallad} släktbyggen Chens), och
en min dör berättade om honom att han en sommar
dag kom till Mars föräldrakam i Långhult, han
sade då till dör, som då var i 20 års ålder, goda
lilla vän, han vill väl inte ha ett härbarn
an mer i dör, dör sa ja bror me inte an ^(härskande) Jöns

Uasebarn, jens tog då hatten av sig, i den låg
en stor rätlig kragorn jens tog då denna, med
händerna och räckte den åt mor, han blev sådd
och sprang i från honom, jens sade då ja vad du
inte ha det så faur ja väl väl behållad, varpå han
lade den i hatten igen, och satte denna på huvu-
det och gick sin väg.

I Stora Rörums by bodde en skräddare, som
i dagligt tal kallades för Pätten, mor Pätta-
skräddaren, detta namn hade han fått för att
han var liten sin västen, men på samma
gång stor i talet, annars hette han Per Jänsson
ibland kallades han för Jens Pätt, en av hans
närmaste grannar var en Lantbrukare vid
namn Lundberg, dessa båda brukade ofta
förtära sprit till samman, och såp sig ofta
nåra nog redlösa, men Lundberg var den mest
illmariga så han dron rätt grovt öländ smab

Jens Pätt, vid ett tillfälle var de nästan reella
båda två, de led av en natur behou båda, Lundberg
den slugaste denna gång också föreslog att de skulle
gå ut och sätta sig mest ryggarna mot varandra
för att de skulle stå varandra, handelsöfverloppet
och dialogen som följde är vår bäst att ej yttra i
skrift. Vid ett annat tillfälle då stämningen
var hög hos dessa båda Herrarna, ruset verka
som bäst lades tillarna bort mellan dessa båda
Herrar, men Jens Pätt kom på en Tanke att
det ej gick an när som helst, att Lundberg sade
du till honom, sade då Jens Pätt, här du Lund-
berg när någon hör det så kan du säga Per
Jönsson, annars kan du säga du. Vid ett an-
nat tillfälle hade Patten skjutit en Skade och
en Ekorre, han visade då dessa djur för en person
under det han yttrade här blir till flera män
sedan blev det till ett ardsten, här blir till

flera män. så Patten när han skåd skaden
o Ekorsen. Han yttrade en gång om en par personer
som var en vanlig längd, ja de va en par stora
gällande kara lika som ja, han var ju själv liten
och samulig.

I skulderup Norra Bärums socken, har under
många år varit en gammal soldat vid namn
Lindbergt, som mig bekant ej lämnat detta jordiska
för en c. 1930-35 han var vida känd för
sin oerhörda styrka, det var inte treuligt
för den som ofrivilligt råkade i hans händer
det berättas att han ibland spände sig själv
jämsides med en häst som han hade, för en
flog, eller äro då Hustrun fick hålla i län
marne och redspapet. Han skussa också ofta
sjölv dragit i en båte två och såtes lars.
Han hade två söner som inte var så svaga
iheller, vid en tid föll han var dessa båda två i

Sösdala en marknadsdag, och räknade, att inte
fälla polismyndigheten riktigt i smaken.
utan dessa behagade sig till båda bröderna Linderot
i förvar något, tills de blott mer i överensstämmelse
med Polismyndighetens åsikt, varpå de sedan
fick lov att fortsätta hem. Men detta kunde inte
gamle Linderot förena sig med att Länsmannen
tog hand om hans söner, utan bestämde
sig för att hämnas på Länsmannen vid första
lämpliga tillfälle, nästa marknad var Linderot
i Sösdala, gick så in på en serveringsställe
och beställde sig en flaska öl och satte sig vid
ett bord som stod vid ett fönster som vände
ut åt gatan. Rätt som han satte sig fick han
se Länsmannen kommande gående gatan fram
utanför fönstret, Linderot knackade till med fingrarna
på rutan och nickade, Länsmannen stannade en ögon
blick, men fortsatte sin väg mot det samma

Linderot kuskade igen nickade med huvudet
en gång till, Länsmannan urskade då upp sig
stegade upp i lokalen gick bort där Linderot
satt, och frågade va de näst Linn, Linderot reste
sig då ifrån bordet och sade ja, jag vill bara
tacka Kammararien så med, för han va så
snäll o lå känd om mina fånga färre mar-
skader, ja vet ja så väl här led o vår fånga
kammer o markas, de ha alltid så snällt för ordet
se sål därför o de bra att der o näst som sair
to kam, o därför vill ja tacka Kammararen, han
klände då handen så hårt på Länsmannan så
klättet han på att kamma fram vid finger topparna
Länsmannan sat då släpp kar, Linderot sade
då så så Kammararen ska inte ta be på de viset
ja vells bara tackan för vänligheten, när Linderot
hän på hämd så sade han ja o så gla för Kammararen
så ja pass tvingad gånar, han tog då

Länsmannen i fann och klände honom för att
så trats alla vänskapsförsäkringar, röt Länsmannen
En än en gång släpp kar, nu tyckte Linderot
att det kunde vara nog betalt för värden av hans
sinn och släppte Länsmannen denne försvann
och bevarade sig sedermera för Linderots vänlig-
het, och att då hand om hans söner i holler.

Linderot hade även i upptrag att fånga
in luffare som var rätt talrika på våra lands-
vägar förr, i äldre tid, omkring sekelskiftet var
här stora skaror som luffade på vägarne. Sägliga
Linderot hade i många år varit en skräck för
dessa, så det hände ofta att de inte vågade gå
vägen förbi honom, hans oerhållna styrka hade
många av luffarna fått känna för, trots sin
storlek var han en duktig löpare och sprang
ofta från dem, fick han då bara aldrig så
långt från sig nyssan i en luffare så sade

Man se så, nu ska du schackpanide vänta
det gör kam ytterst sällan att någon kunde
slita sig loss från honom, sen var det åstad
med häst och vagn och pängen veri jäunte
Linderot, till Länsmannen för att anlänna
fångsten, för vilket besvär Linderot hade
betalt med 5 kr suor. (Dessa hänsöner datera sig emell 1888-1900)

Ej långt från Krossa Rörums by, ligger en
stor sten, vid vägen som går mellan K. Rörum
och Sösböle. Denna sten kallas för Hövis hall
närmare bestämt skall den ligga mot en plats
som kallas Gunga rör, enligt sägen har
i äldre tid en jätte som bodde vid en
plats som kallades för klörahall, han gick
så en dag höra kyrk klockorna från Krossa
Rörum i vrede däröver tog jätten sitt häse
kam och lade foten an på en stor sten och slun-
gade den med all kraft, men som svaständet

var för långt väddes stenen ej fram
utan slog ner ett gata stycke från kyrkan.

Omkring 1870-80 talet bodde i närheten av
Dagstorpssjön, vid den delen som gränsar intill sjön
från Hallaröds hätt, de andra två gräns områ-
den utgöres av Hörs och Kora Rörums sock-
nar, så sjön ligger i mittragänsen av nämnda
tre socknar, vid Hallaröds sidan bodde
denne man jag vill antala, och som i dag-
ligt tal kallades för julattan, en tus hade
han som falket kallades för julattans Amanda
ett år endast omkr 4 å 5 år som han dog, denne
man nämnde aldrig julattan, utan sade
då alltid i stället för ^{att} julattan
det berättas om honom när han var ung
o va honom att han hade en gammal
glimt-läs bössa, som jag hört något be-

saknas väl
ett ord?
J. V.

De aus föräldrar hade en trädgård med plan-
terade fruktträd där i vilka en höst beröptes
av äppeltjuvar, denne gulattan låg så en natt
uppe på vinden (lövted) för att passa på en skla
tjuvna, och hade mynningen av sitt gamla
flintläsgewär, stucken genom en sänderlagen
fjärterruta i ett vinds (löv) fjäster, kassan
var laddad med grovt salt, vilket brukade
att skjuta i benen på tjuvar, det sved ju i regel
i skinet när de fick ett sådant skott i benen
emellertid när gulattan låg på lövted och
skulle passa på en sklatjuvna, så kom de o
började stjäla skla, han låg der och klickade
med sin kassa skattet ville inte gå av, Usspi
han blev otålig och ropade högt, Hor kom
när en sticka, för jätern annarsa häller
ja på den söda avullen, (det säla äppeltjuvet)
han mente att hans Hor skulle tända på skattet

När Juvarna höjde betet så sprang de sin väg.

En annan gång skulle han tala om hur bra hans bössa var, hur långt den gick och hur rätt han sågs då då kan tro ja har en bössa som e redi, ju värre ja lägger i na te värre blagar han ju, ja skåd sin gång en hare ju hundrafemti häll, ha, ha, ha, ett halvt skrat som åtföljdes något han antalat som han själv tyckte var bra. (ett hundrafemti häll) skulle vara ett hundrafemti steg (sti).

Han antalade en gång en kärleksfärd han haft i en roddbåt, en så kallad (iga) ska på Dagsörps sjö, vid väinda sjö, var olika benämningar på vikar vid sjön dito platsen en plats kallades för gjället en annan för Gus bro, ett litet utlopp för sjön kallades för aulskifte bäcken, Haudelse för loppet. Han pågick att julattan hade fått en tis i kiten

Jagan) vid gus kroog och skulle se honom
över sjön, en liten vik, till aulakista bäcken.
Han ytrade då, (han blev väl kallad kronk) ja här
jag se gus kroog o för var köss ja ga heims.
Så glö jagan o ja vesste inte aded gärr än ja
va ännu vore i aulakista bäcken ha, ha, ha.

Jag vill även nämna något om den gamle
Prästbarnen i Hallarid, som vitkens. Argimda
uttryck, vid lufpliga tillfällen återgavs i
byggden deromkring. Hans namn var vint Jakob
Olsson, en av hans söner hade samma namn
efterträdare till sin far som Prondator av Brin
Länkstället i Hallarid, efter denna sammentan
vill jag anföra så far av hans mest antalade
historier som datna sig under 1870-80 Talet
Han sade en gång om sin son Jakob, när
han ~~stod~~ skulle antala hur kriska och dukliga
hans fanga va Alla mina fanga kunna

gösa (hanna) hundar (skära ut i trä mätte hund)
 ännu de den lille jakken så kan han
 jakar.

Här en mera allmän. Här i tiden kan vi ha att
 här va vintre, här va sny så de gick upp
 i stäula kravarna på ägen (hantarna) släana
 slop pan lövted o skroog sam vargallivor
 o ja poor upp ain sändamaren o kjörde
 de M-än kärke kjörka må alla Ormånarna
 kring - or. Detta tarvar nog en närmare förklaring
 Prättbansen var vid Tolfäktet i diskussionen om stränge
 vintre, han drog då till med hur stränge de var för
 i tiden, att snön gick upp i kragstövlar, men ägen
 kan ju också med i samma mening, slätarna städ
 på något läpt han ansade att det var så kall så snö
 kniskade eller skrek under slädnadarna som
 när man hör en varg guta Vargen tarvar
 menades han djuren; det samma kallas han hundar
 för Fävor tavor

Här en annan rätt mycket omtalad historia om
 gamle Prästebarnen, det var vid hösttid då såden
 stod i skylar (travar) det var en kväll då folk hade
 lagt sig, så även Prästebarnen, det såg ju inte ut
 till något regn om kvällen, men sen väjades det
 att blivra, då stod prästebarnen upp och körde
 in sin säg medan den var torr och pick in
 den aspra, men hans granne Daniel i Wallaröd
 fick inte in mer än hälften av sin säg så blev
 den utstående sägen för Daniel gross, eller som
 han prästebarnen uttryckte sig haldaan.

Här följer Originalyttringen. Ja län o de luste
 te o ja poor upp o kände o körde in min ^(sän)
 men Daniel fick vara in sin pan haalt ^(sän)
 sto sen sto den i ätta fjortan da det
 ätte, den blev så haldaan så haldaan
 så. ^{inte riktigt torr}

Hans Hustru hette Sissela, i gamla tiden

Var det ju alltid brukligt att. För och där delade
samma säng, här hade där Sissela sin plats
invid väggen, och om då den vanliga delen var
först upptagen vid yttre sidan, så fick ju där
Sissela mera besvär för att komma till rätta
i sin plats invid väggen, det hände sig en
kväll att det såg inte riktigt säkert med vädret
utan det såg ut till öska, Gubben hade lagt sig
Sissela skulle lägga sig i samma ägnahlik
rum en blivt och en kväll, så det rungsse
i huset, Han antalade sedan Tilldragelsen i
följande ord. Ja han, o ve de Sissela han
streda så gyste de te o de skrabb i väggen
som en hade sladd må en gammal träsko
o hade der vad en knappnål så hade han
legget där, Han menade att blivten var så
skarp, så hade der legat en knappnål på gulvet,
så hade de kemnat sett den, när blivten kom

En gång gick Prästebarnen och ledde en ko
dena blev av någon orsak rädd för något
Harpri Olsson så sade till kan, Va du inte
rädd tjälarna för ja & må de.

I Hallaröds socken och även en del av Nora
Börums socken som gränsade in till Hallarö
var en del yttningar av skilda personer
sammansatta i den ordning så de verkade
rätt kamiskt, här är många menster som har
något eget ord eller uttryck som tillämpas
i samtal så då o då, vi höjer nu här hoppas
det bli förstått. Ja ski-er så Bäckan,
de ska skötas de må, så Bergendrup. (smut)
Opp må så anen så Bjärkman. (smut)
De amhelanger så Daniel (bunde)
jävern i de så Nils Lousson (bunde)
de går an så rampen håller så Christoffer (bunde)
hum jäsa så Per Persson (bunde)

De e glimmande slände sa Sven dilsan
ja berättar allri har de ska blai sa jäms Olsson
a de blais väl på nån vis sa Anders Jämsen.

Vi hade även en man vid namn
Per Tapper, som sköt över sin väggaklocka
hur rätt den gick, han sade ja har en klocka
samt gaur rätt den fortar se bara ett kvart
i ugan (veckan).

Stattarna Johan, och Ola var präder
men lite egenartade de också, samt ibland
rätt förtrutna på varan, en gång hade Ola
en g ännu en mynning laddas som han ville
sälja till någon en ungdomarna i Korta Tullarp
dagen en söndag skulle ju affär göras, varför
Ola dagen innan gjorde sina förberedelser
han laddade bådan med brut och hagel, och
ansköt skottet mot en vägg, riktade sedan
en sirkelring runt hageln eller skottet

Har
hörjar
Olof Trulssons
berättelse